

[Start](#) » [Czytelnia](#) » [Własne](#) » [Ewelina Baliko: Nazwiska mogą dyskryminować](#)

Ewelina Baliko: Nazwiska mogą dyskryminować

[Ilona Lewandowska](#), 23 czerwca 2015, 11:49

Ewelina Baliko, fot. wilnoteka.lt/Patryk Lisowski

O co tak naprawdę chodzi z oryginalną pisownią nazwisk? Czy jest to tylko problem Polaków na Wileńszczyźnie? Ewelina Baliko, prawniczka z Europejskiej Fundacji Praw Człowieka doskonale rozumie, że problem nie dotyczy tylko mniejszości: "Nie ma tygodnia, żebyśmy nie otrzymywali telefonu dotyczącego tej sprawy".

Ilona Lewandowska, Wilnoteka.lt: Sprawa oryginalnej pisowni nazwisk po raz kolejny powraca do sejmu i, jak zawsze, jest problemem szeroko dyskutowanym w mediach.

Ten obszar jest też ważną częścią działalności Europejskiej Fundacji Praw Człowieka.

Ewelina Baliko, Europejska Fundacja Praw Człowieka*: Tak, bardzo często spotykamy się z tym problemem. Na początku naszej działalności w 2010 r. tego rodzaju sprawy zdarzały się sporadycznie. Teraz w zasadzie co tydzień otrzymujemy telefon z prośbą o radę lub o konkretną pomoc.

W przestrzeni medialnej zdarza się, że problem oryginalnej pisowni nazwisk utożsamiany jest z z

 Niedziela, 28 czerwca 2015

W Polsce: Narodowy Dzień Pamięci Poznańskiego Czerwca...

Imieniny obchodzą: Ireneusz, Józef, Leon, Leona
Na Litwie: Irenijas, Irenėjus,

[Więcej ...](#)

WILNO I WILEŃSZCZYŻNA

Jak spędzić weekend w Wilnie i na Wileńszczyźnie? Wilnoteka poleca

W ten weekend na Wileńszczyźnie aż się roi od wystaw: "ArtVilnius", "ABC... historii Gdańska", "Wyrzeźbione czasem". Jeśli...

- [Praca dla polonisty i nauczyciela języka...](#)
- [Wyjątkowy odpust w Ławaryszkach](#)
- [Młodzież do pracy w czasie wakacji poszukiwana!](#)

mniejszościami narodowymi. Czy to rzeczywiście problem tylko mniejszości?

Zdecydowanie nie. Do naszej fundacji zwracają się przede wszystkim litewscy obywatele, którzy zawarli związki małżeńskie z obcokrajowcami. Często mają na Litwie bardzo dużo kłopotów z uregulowaniem spraw związanych ze zmianą nazwiska na nazwisko współmałżonka w oryginale, bez dodawania litewskich końcówek.

Niestety, urzędy stanu cywilnego często odmawiają takich wpisów. Ze względu na lituanizację nazwisk zdarza się, że w rodzinie każda osoba - ojciec, matka i dzieci mają inne nazwiska. W praktyce takie rodziny mają bardzo dużo trudności, np. muszą udowadniać tożsamość i potwierdzać, że to naprawdę ich dzieci przy każdym locie samolotem. Wiele problemów jest także z ubezpieczeniami czy też z założeniem konta w banku.

Zdarza się, że imiona i nazwiska zmieniane są przy zapisie w sposób, który całkowicie je zniekształca, a to dotyka już kwestii najważniejszej, należącej do obszaru praw człowieka: tożsamości i sfery życia prywatnego. Dla mniejszości narodowych ten problem to przede wszystkim poważne ograniczanie ich praw w dziedzinie kulturowania własnych tradycji. Oczywiście - nie chodzi tylko o Polaków.

Do naszej fundacji zgłosiła się niedawno Żydówka, która chciała swojej córce nadać imię Anna, argumentując, że jest to imię głęboko zakorzenione w tradycji biblijnej i narodowej Izraela. Niestety, odmówiono jej takiego wpisu, odpowiadając, że na Litwie można zapisać jedynie imię Ana. Jest to oczywiście nadużycie, zwłaszcza, że imię Anna jest zarejestrowane w Urzędzie Ewidencji Ludności na Litwie (Gyventojų registro tarnyba prie VRM).

Jak dużej grupy osób dotyczy ten problem na Litwie?

To bardzo duża grupa, która stale się zwiększa. Obecnie aż 16 proc. zawieranych na Litwie małżeństw to małżeństwa mieszane. Bardzo szybko rośnie także liczba dzieci z małżeństw mieszanych, urodzonych poza granicami Litwy - w ciągu ostatnich 10 lat wzrosła z 1 w 2001 do 16 proc. w 2011 r.

Rada polityczna koalicji rządzącej podczas kolejnego posiedzenia w Sejmie Litwy zgodziła się na oryginalną pisownię nazwisk w dokumentach osobistych. Projekt liberalizacji ustawy, przygotowany przez socjaldemokratów, jeszcze w tym tygodniu ma trafić pod obrady Sejmu. Czy może on rozwiązać sprawę?

Projekt przewiduje możliwość zapisu imion i nazwisk za pomocą znaków diakrytycznych alfabetu łacińskiego oraz tych, których nie ma w alfabecie łacińskim. Tak naprawdę chodzi więc tylko o 3 litery: q, w oraz x. To rozwiązuje kwestię problemu małżeństw mieszanych, jednak w żaden sposób nie jest odpowiedzią na postulat mniejszości narodowych.

Oryginalny wpis w dokumentach ma być także uzależniony od przedstawienia dokumentu źródłowego. W

- [Tryskający życiem Dom Wspólnoty w Sużanach](#)
- [Wianki świętojańskie na stawie w Rakliszkach](#)

[Więcej](#)

POLACY NA LITWIE

Waldemar Tomaszewski - Honorowym Obywatel Rejonu Wileńskiego

Europoseł i wieloletni

przewodniczący Akcji Wyborczej Polaków na Litwie
Waldemar Tomaszewski podczas uroczystej gali w
Domu Kultury Polskiej w Wilnie...

- [Wieści z Laudy: Muzealnicy z Ziemi Sejneńskiej w...](#)
- [Wizyta pośła Artura Górskiego w Sołecznikach](#)
- [Wakacje w Małych Sołecznikach](#)
- [I Rajd Rowerowy poświęcony 250 rocznicy urodzin M.](#)
- [Matura z litewskiego. Proces o ocenę z egzaminu w...](#)

[Więcej](#)

LITWA

Łatwiej wziąć ślub, łatwiej się rozwieść

Rząd Litwy poparł zmiany
opracowane przez Ministerstwo

Sprawiedliwości. Zmiany znacznie upraszczają
procedurę rozwodową, natomiast poprawki do
Kodeksu...

- [Bronisław Komorowski doktorem honoris causa...](#)
- [Projekt dotyczący pisowni nazwisk - ciąg dalszy...](#)
- [Propozycja nie do odrzucenia: ulgi podatkowe na...](#)
- [Arcybiskup Sigitas Tamkevičius pożegnał się z...](#)

przypadku związku małżeńskiego z obcokrajowcem nie ma z tym problemu, natomiast przedstawiciele mniejszości, którzy urodzili się na Litwie, nie będą mogli przedstawić wymaganych dokumentów, zwłaszcza, że rozumienie określenia "dokument źródłowy" jest bardzo zawężone.

W praktyce wygląda to tak: **gdybym wyszła za mąż za Polaka z Polski, mogłabym przyjąć jego nazwisko w oryginale, natomiast w przypadku ślubu z Polakiem z Litwy moje nazwisko zostałoby zlituanizowane.** Chyba jest więc jasne, że mamy w takim przypadku do czynienia z dyskryminacją mniejszości.

W litewskim sejmie złożono także alternatywny projekt nowelizacji ustawy o pisowni imion i nazwisk, przygotowany przez konserwatystów, który zezwala na oryginalną pisownię, ale nie na głównej stronie paszportu, tylko na dalszych, jako wpis uzupełniający. Jak Pani ocenia ten projekt?

Ten projekt nie rozstrzyga zupełnie żadnego problemu, nawet rodzin mieszanych. Co tak naprawdę oznacza wpis na drugiej stronie? To jest tylko wpis nieoficjalny, natomiast osoba nadal będzie identyfikowana na podstawie zlituanizowanej wersji nazwiska.

Warto także zauważyć, że **posłowie przygotowujący ten projekt opierali się na przykładzie Łotwy. Łotwa jest jedynym państwem Unii Europejskiej, która ma tego typu przepisy, jednak Komisja Praw Człowieka Organizacji Narodów Zjednoczonych uznała, że naruszają one 17 punkt Międzynarodowego Paktu Praw Politycznych i Obywatelskich (sprawie Raihman v. Latvia).**

Warto też przypomnieć, iż obywatele Unii Europejskiej nie mają obowiązku posiadania paszportu. Również obywatel Litwy sam decyduje o tym, czy chce posiadać paszport, czy dowód tożsamości. Alternatywny projekt ustawy umożliwiłby prawnie niezobowiązujący wpis w dokumencie, którego osoba może najzwyczajniej nie posiadać.

Podpisuje się pani Ewelina Baliko. Czy taki wpis ma pani w swoich dokumentach?

Niestety, w dokumentach moje imię jest pisane przez V. W świetle obowiązującego na Litwie prawa nie mogę być identyfikowana na podstawie mojego prawdziwego imienia, ale jego zlituanizowanej wersji.

Dziękuję za rozmowę.

***Europejska Fundacja Praw Człowieka (EFHR)** jest organizacją utworzoną w 2010 roku na Litwie. Powstała w odpowiedzi na ogromny wzrost nadużyć i naruszeń w zakresie praw człowieka i mniejszości narodowych na Litwie zaobserwowanych od czasu przystąpienia do Unii Europejskiej.

▪ **"Jaga" zagra w Pokrojach, "Troki...**

[Więcej](#)

ZA MIEDZĄ

**Grzegorz Schetyna:
Prawa Polaków na Litwie
są naruszane, a swoboda
ograniczana**

"Obowiązkiem wolnej Polski jest troska o Polonię i Polaków za granicą" - podkreślił minister Grzegorz Schetyna podczas dzisiejszego wystąpienia...

- **Na Wyspach protesty Polaków pomogły**
- **Więcej sił NATO w Polsce i krajach bałtyckich**
- **Mecz Polska - Litwa pod patronatem... Mickiewicza**
- **Roshen rusza na Polskę**
- **Spotkanie ministrów obrony państw NATO**

[Więcej](#)

OGŁOSZENIA

**Opiekunki osób starszych
do pracy w Niemczech**

Deutschland/Niemcy

- **Bezpłatna polska e-szkoła podstawowa**
- **Noclegi w centrum Druskiennik**
- **EFHR nawiąże współpracę z tłumaczami**
- **Kurs Strzyżenia i Pielęgnacji Psów**
- **Centrum Polonistyczne Uniwersytetu Wileńskiego...**

[Więcej](#)

Na podstawie: inf. wł.

[+](#) Share / Save

[Wyślij znajomemu](#)

Komentarze

Dodaj nowy komentarz

Nazwisko lub pseudonim:

E-mail:

Zawartość pola nie będzie udostępniana publicznie.

Strona domowa:

Komentarz: *

Zachowaj

Podgląd

OSTATNIO KOMENTOWANE

[Chamstwa dla Cowboy ciąg](#)

28.06.2015 - 14:41

[Forum Wilnoteki nie dla](#)

28.06.2015 - 14:12

[Prezes PiS Jarosław](#)

28.06.2015 - 11:47

[Waldemar Tomaszewski zawsze](#)

28.06.2015 - 11:42

[Bardzo piękne słowa nadesłane](#)

28.06.2015 - 11:40

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Projekt jest współfinansowany ze środków finansowych otrzymanych od Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu na realizację zadania "Współpraca z Polonią i Polakami za granicą"

